Ч. 233. Субота 29 (16) жовтня 1904. Рік XIV.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за злоМеном оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гаусмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Ще про реконструкцию кабінету. — З краевих соймів. — Дальші вісти про подію коло Гиль і про балтийску фльоту. — З поля війни.)

Чеські „Narod. Listy“ обговорюючи заповіджену зміну в міністерстві, кажуть, що нове обсаджене становища міністра-краяна для Чехії може мати ті наслідки, що Чехи перестануть робити обструкцию а перейдуть до опозициї. В тій справі відбували ся перед кількома днями наради межи дром Кербером а радником Двору Рандою. Вість, мов би то Чехи заключили якийсь союз з правительством, єсть однакож не правдива. Яко причину димісиї міністра фінансів Бем-Баверка подає згадана ґазета вставлене до торічного буджету позициї на будову каналів і реґуляцию рік. З другої же сторони кажуть, що причиною димісиї була справа 400-міліонової позички.

У Відни розповідають, що правительство признало Чехам викінчене сіти сплавних каналів і реґуляцию чеських рік, а також удержавнене одної зелізниці. Але Північна зелізниця не буде удержавнена, лиш будуть заведені деякі зміни тарифи на користь промислу і рільництва в Галичині.

Посол Шікер в розмові з одним журналістом заявив, що німецкі посли не видять в реконструкциї кабінету ніякої зміни на ліпше для Німців; єсть она лиш доказом, що правительство знову поза плечима Німців пактувало з Чехами при помочи дра Жачека, котрий має бути буде наслідником проф. Ранди. — Староческа „Politik“ оголосила розмову з проф. Рандою. Він сказав, що достоїнство міністра приняв лиш на бажане корони, представлене єму дром Кербером, але з Молодочехами не радив ся в сій справі.

На вчерашнім засіданю комісиї шкільної ухвалено по довшій дискусиї завізвати правительство, щоби оно приступило до основання рускої ґімназиї в Станиславові з рускою мовою викладовою, з тим, щоби в тій ґімназиї подібно як і в других після внесеня ґр. Дідушицкого була заведена обовязкова наука польскої мови.

Комісия адміністрацийна ухвалила предложити соймови, щоби він над внесенями послів дра Олесницкого і Стапіньского в справі зміни реформи виборчої перейшов до порядку дневного.

Комісия шкільна галицкого сойму радила оногди над внесенем пос. ґр. Дідушицкого в справі заведеня обовязкової науки польскої і рускої мови в школах середних. На засіданю був також член комісиї Є. Ексц. Впреосьв. Митрополит Шептицкий. Комісия ухвалила одноголосно без зміни внесене пос. Дідушицкого.

З Черновець доносять, що по довгих переговорах прийшло до порозуміня межи більшостию а меншостию соймовою в справі проґрами робіт сойму, в наслідок чого всі предложеня і буджет будуть в найблизших днях залагоджені. Оногди ухвалено статут для банку краєвого і предложене в справі зміни прав пропінацийних.

В буковиньскім соймі поставив пос. Ник. Василько внесене, що правительство заснувало у Вижници низшу школу середну, а при тім звернув увагу на то, що правительство повинно красше дбати про культуру краю, що межує з Росиєю і Румуниєю. Внесене передано комісиї шкільній.

Анґлійский міністер справ заграничних одержав вчера подрібний звіт адмірала Рождественьского о події коло Гиль. Адмірал каже, що Росияни не мали наміру стріляти до рибацкої фльоти, а коли куля заблукала ся і поцілила рибацку лодку, то се був лиш чистий случай. Серед рибацкої фльоти спостережено 2 з великою скоростию пливучі пароходи, виглядаючі зовсім як торпедовці. Адмірал здогадував ся, що то японьскі кораблї і що єго ескадра стріляє лиш до тих кораблїв. Єго офіцири взагалі не знали, що поцілили одно рибацке судно. Адмірал висказує своє сожалїнє по причині нещастя, але обстає при тім, що кораблї, до котрих Росияни стріляли, були воєнного типу.

ЧЕК.

(З німецкого — Федора Берґ-Залевского.)

(Конець).

Між тим сховав Лекомб банкноти до кишені і обернув ся вже до виходу, коли нараз появив ся на порозі Ділльон.

Лекомба побачити і на него кинути ся було ділом одної секунди.

— Драбе! Підлий псе! — крикнув Ділльон. — Я тебе научу, як маєш обдирати з чести порядних людей!

Вхопив лївою рукою за заличок ненависного противника, а правою почав з прана і з лїва молотити по лици. Але серед битя опали нараз молодому чоловікови руки, мов би їх відняло. Заличок Лекомба лишив ся в лївій руці Ділльона, а від удару правою рукою злетів не лише цилїндер з голови касиера, але й єго руда перука. Наляканий глядів Шарль в цілком незнакоме собі оголене лице з короткостриженим волосєм.

Але не лише Ділльон був здивований таким оборотом річи, ще більше зачудовав ся Констан, що тій бійці приглядав ся. Однако скоро він лиш замітив, що з під подібної як капля води маски Лекомба появило ся добре єму знакоме лице маркіза Баланкур, зрозумів сейчас, що упав жертвою дуже хитро обдуманого обманьства.

В тій самій хвили потиснув за електричний ґузик, уміщений під сподом столика до виплати, алярмові дзвінки задзвонили по всіх комнатах і коридорах банку, двері замкнули ся автоматично, уоружені слуги прибігли з усіх сторін і в хвилю пізнійше цілковито змішані маркіз Баланкур і єго приятель барон Бужіваль були увязнені.

Враженє, яке та подія викликала у всіх присутних, було величезне. Ділльон став нагле осередком справи, котрої близші обставини були для него цілком чужі. — Аж із слїдства наспівшого вскорі поліцийного комісаря дізнав ся він про властиву річ.

— Ви зробили нам дуже велику прислугу — сказав до него урядник — бо увязнені то два від давна глядані анґлійскі чекові обманці, Том Сміт і Джон Ґріфіс. За їх прихоплене назначив анґлійский банк, котрий они також на значну суму обікрали, тисяч фунтів штерлїнґів нагороди, з котрої більша половина припаде без сумніву вам.

Шарль Ділльон мало не підскочив з радости на ту вість. Тисяч фунтів! То значить більше як двайцять пять тисяч франків. І половина тої суми вистарчала, аби він міг розпочати самостійне житє.

Але мало ще ліпше стати ся. Шарля візвано на другий день до Француского банку, де начальний директор приймив єго дуже прихильно.

— За вашою причиною — пане Ділльон — відозвав ся він до него — банк уникнув дїймаючої страти. Тому ми постановили уділити вам на доказ нашого признаня десять тисяч франків, які я вам отсе вручаю.

Директор розпочав ще з сияючим від щастя молодим чоловіком довшу розмову, з котрої змісту дізнав ся про цілу історию Шарля. І вислїд тої розмови був такий, що Ділльон одержав добре платну посаду при Француськім банку.

Що пані Потієве не противила ся супротив тих обставин дати своє позволене на заручини Ділльона з дочкою, можна здогадувати ся. Але Шарль Ділльон мав ще то вдоволенє, що єго попередні шефи, котрі о всім дізнали ся з часописий, розглянули ще раз єго справу і з того вийшла на яву ціла підлість Лекомба. Однако Ділльон не лише відкинув їх предложене, аби назад вступив до їх служби зі значно більшою платнею, але був на стілько великодушний, що відступив від покараня свого супротивника, бо в щирій любові своєї Маріон найшов найліпшу нагороду за зазнану кривду.

В виду того, що зізнав адмірал Рождественский, не можна вже инакше припускати, що як з одної сторони великий страх перед японьскою фльотою, так з другої бута і оче видне похміле росийскої залоги змалювало перед нею привид якихсь военних кораблів, бо поправді в сторонах, де стало ся нещастє, ніхто крім росийских офіцирів не видів ніякого военного корабля, не то вже японьского. Правительство росийске не хоче вдоволити ся самим відшкодованєм потерпівших від сеї пригоди, але домагає ся ще й укараня виноватих а „Times“ і доказує що Англія під ніяким услівєм не позволить переплисти росийскій фльоті, ані через Середземне море, ані довкола Африки, доки правительство росийске не дасть повної сатисфакциї.

„Правительств. Вѣстник“ оголосив два царскі укази, один увільняючий адмірала Алексієва на его просьбу від начальної команди всеї збройної сили у всхідній Азиї, а полишаючий его на становищи намістника — другий іменуючий Куропаткина начальним вождом всіх морских і сухопутних войск у всхідній Азиї. Цар висказав Куропаткінови признанє словами: „Ваш военний досьвід, скріплений акциєю в Манджуриї, дає мені надію, що ви на чолі славної армиї зможете опір неприятеля і ним забезпечите Росиї спокій на далекім Всходї.“

Новинки.

Львів дня 28-го жовтня 1904.

— **Іменованя.** П. Мінїстер рільництва іменував асистента рахункового галицкого Намістництва і окінченого слухача прав Доминика Зброжка, концепістом адмінїстрацийним в дирекциї лїсів і домен у Львові. — Президия краєвої Дирекциї скарбу іменувала гірничого елєва Конст. Альбрихта салїнарним ад'юнктом.

— **Ректором** львівского унїверситету вибрано професора дра Йосифа Пузину на місце проф. дра Калїни, який задля недуги зложив достоїньство ректора.

— **З'їзд маршалків** Рад повітових відбуде ся у Львові завтра, в суботу, дня 29 с. м.

— **Поїзди льокальні** на шляху Стрий-Сколе. З днем 1 падолиста с. р. заводить ся на шляху Стрий-Сколе, крім дотеперішних поїздів особових, ще поїзди льокальні ч. 1751 і 1722, з котрих поїзд мішаний ч. 1751 переходити буде зі Стрия до Сколього тілько що недїлї і середи, а поїзд особовий ч. 1722 зі Сколього до Стрия тілько в понедїлки і четверги. Поїзд ч. 1715 буде відходити зі Стрия о год. 5 і мін. 17 пополудни від поїздів ч. 1222 зі Станиславова і ч. 1715 зі Львова. Поїзд 1722 буде приходити до Стрия о год. 7 мін. 55 рано до поїздів ч. 1722 і 1232. Ті поїзди будуть провадити вози особові I, II і III кл., котрі будуть переходити з поїздами ч. 1715/1751 і 1722 зі Львова аж до Сколього, взгл. зі Сколього до Львова. Дальші дати що до тих поїздів заміщені в дотичнім оголошеню і в додатках до кишеневих і стїнних розкладів їзди.

— **Нагороди для слуг.** Дирекция каси щадничої у Львові роздасть дня 30 грудня с. р. нагороди домашним слугам, які бодай 15 літ оставали в службі у тих самих господарів, а з того найменше 3 лїта у Львові. Нагороджені перед 6-ма лїтами слуги можуть знов старати ся о нагороду, коли служать у того самого пана або коли він помер, у его родини. Кождий слуга, що має наведені условини, може зголосити ся зі своєю службовою книжочкою в канцеляриї гал. Каси щадничої по блянкет просьби. Блянкет просьби виповнений хлїбодавцем і парохіяльним урядом має ся внести до тої самої канцеляриї найпізнїйше до 1 грудня, а дня 30 грудня належить ся зголосити по нагороду, в противнім случаю утратить ся її.

— **Дезертир.** Команда 1 п. уланів повідомила вчера полїцию, що з касарні за личаківскою рогачкою у Львові утїк улан Кароль Скура.

— **В справі реґуляциї Сяну** доносять з Перемишля, що тепер зачне ся викупно землї під русло Сяну в громадах Вильче і Перекопи. На ту цїль одержав перемиский відділ реґуляциї Сяну 50.000 К. Перекопи і реґуляцийні роботи не зачнуть ся однак так скоро, бо аж по Новім роцї. На земні роботи перемиский відділ реґуляциї Сяну одержав як першу рату кредит в висотї 370 тисяч корон.

— **Крадіж в податковім урядї.** З Богородчан доносять, що оногдашної ночи обікрали тамошний уряд податковий Злодїї виломили зелїзні входові двері, що ведуть просто до лїквідатури, відтак пробовали виломити двері, ведучі до каси а коли то їм не удало ся, вибили в мурі отвір. Дїставши ся до касової комнати, розбили підручну касу і забрали з неї 600 К. До головної каси вертгаймівскої не могли дістати ся, хоч як пізнати по слїдах, лишених на дверцях каси і на отворах від ключів, сильно до неї добирали ся. Украли лише з замкненого столика квоту 60 К, що належала до возьного. Жандармерия глядає пильно за сьмілими вломниками.

— **Против пожарів з іскри льокомотиви.** Комісар будови машин у Відни, Кароль Шледнер зладив прилад, котрий забезпечує против іскор, що вилїтають з льокомотиви і так часто стають причиною пожеж В комині льокомотиви умістив він прикриву з відповідного материялу, котра не перепускає на верх іскор, а також неспалених частиць вугля. Ті частиці падуть до посудини, звідки рурою при помочи напору воздуха, витворюваного рухом поїзду, а впадаючого крізь отвори в тій рурі, дістають ся назад до огнища і підлягають основному спаленю. Прилад приносить ще инші користи, бо кидаючи частиці вугля до огнища, причиняєсь до заощадженя 10—15% вугля, що при всіх поїздах в Австриї творить річно велику суму 6—7 мілїонів корон.

— **Зьвірска мати.** З Белза доносять: Сими днями відставила жандармерия до тутешного суду Теклю Головку, що повивши неправесну дитину, живцем закопала її в хліві під порогом.

— **Самоубийство.** З Черновець доносять, що оногди відобрав собі житє однорічний охотник Генрик Тайтельбавм родом з Бережан. Тайтельбавм був, як повідають, слабого здоровля і не міг ви-

Мій товариш подорожи.

(З нїмецкого — Г. Шенка.)

То стара пословиця: що для одного сова, то для другого соловій; що одному приносить нещастє, журбу і сум, то другому робить радість. Війна, яка нагле вибухла в жовтни 1899 року між полуднево-африканьскими републиками а Англією, була для мене дуже пожаданою. Я був управителем копальні вугля на полудне від Денді в Натали. Великі копальні належали до одного шведского товариства, котрих директор Лярштрем так само як і бюра дирекцийні мали свій осідок в Гельпмакар на полудне від Денді. Наші копальні робили сьвітлі інтереси в полудневім Трансвали.

Війна захопила нас, так сказатиб, несподївано. Вправдї всї знали, що вже від давна обі сторони приготовляють ся до війни, але ніхто не сподївав ся її скорше як перед роком. Дня 11 жовтня розпочали ся вже неприятельскі кроки. Нам навіть не могло проснити ся, що війна розвієнє ся насамперед саме в нашій околици, бо як раз тут стояла цїла англійска сила, скріплена ще охотниками з Наталю і ми взагалі припускали, що Бури обмежать ся на обороні гірских переходів, які ведуть з Наталю до їх краю через Зимінї гори. Але стало ся инакше. До вісьмох днів були Бури в Денді і очивидно цїлий рух в копальнях перервав ся. Я уратував лиш трохи своїх річий і переніс ся до Гельпмакар, де сидїв тиждень, бо директор Лярштрем доказував, що цїла справа не буде довго тревати і Англійцї Бурів відкинуть. Як звістно, стало ся противно; Бури перли все наперед і розпочала ся облога Ледісміту. Тепер стало очевидним, що копальні не будуть в руху бодай до року, бо імовірно в найблизших місяцях полем війни буде околиця, в котрій лежали копальні. Всї наші робітники поутїкали і копальню треба було замкнути.

То було дня 1 падолиста 1899 року, коли Лярштрем візвав мене до бюра і сказав:

— Пане Шенк, я вас тут цїлком непотрібно держу. Ваш контракт кінчить ся за рік. Отже я вам виплачу за пів року наперед і ідїть собі, куди хочете. Хочете може вступити до Англійців на охотника?

Я заперечив енерґічно.

— Не маю до того наймешої охоти — відповів я — я ніколи не був в англійскій службі і не маю для Англійців надто великих симпатий.

— То пійдете може до Бурів?

— Тим менше. Длячого мав би я за них головою наложити? Спосіб, в який Англійцї примусили Бурів до війни, вправдї не красний, але з другої сторони, в часї мого чотиролїтного побуту в Африцї, пізнав я аж надто богато неприємних прикмет у Бурів.

— Отже імовірно вернете до Европи?

— Очевидно. Супротив теперішних обставин то ще найрозумнїйше.

Лярштрем не причував, яку радість зробив він менї своїм предложенєм і я почав тепер благословити хвилю, в котрій розпочала ся війна. До Европи хотїв я дістати ся вже від двох лїт, але я не міг вирвати ся, бо вязав мене пятьлїтний конкурс, заключений з шведским товариством.

Мушу тут кілька слів сказати про мої приватні відносини. Я Стирієць родом і приїхав як двайцятьпятьлїтний гірничий інжинїр перед чотирма лїтами до полудневої Африки. В моїй рідній Австриї якось менї не щастило ся. Я скінчив мої практичні і теоретичні студиї, але всюди було переповнене, а я не мав гроший, аби довго ждати на яку добру посаду. При помочи мого вуйка, що дав менї гроші на дорогу, виїхав я до полудневої Африки і найшов посаду при шведскім товаристві. В Австриї і в Европі не лишив я нічого, що вязало би моє серце. Мої родичі вже не жили, а братів і сестер я не мав. Я мав ще лиш одно дїло до родини: аби мій вуйко, що жив у Відни і мав там досить хороший склеп, відобрав свої гроші. Я повідомив его о моїм поводженю і вскорі післав ему першу рату позички, бо моя платня виносила чотириста фунтів штерлїнґів річно крім цїлого удержаня. Замість вуйка відповідала менї найчастїйше моя вуєчна сестра Йосифина, хороша і мила двайцятилїтна дївчина. Коли сидить ся в полудневій Африцї, то і вітчина і всьо що до неї належить, видають ся чоловікови в цїлком инишім сьвітлі. Чоловік стає ся дуже пильним писателем листів. Листи межи мною а Йосифиною ставали чим раз частїйші і теплїйші. Я посилав їй множество фотоґрафій і описував моє житє. Йосифина присилала менї зате часописи і книжки, в моїй самоті правдиві скарби, а вкінци і свою фотоґрафію То було найважнїйше, бо по дволїтній переписцї між собою ми письменно заручили ся. Я прийшов до пересьвідченя, що пристрастно люблю мою вуєчну сестру, а Йосифина признала ся передо мною, що вже від кількох лїт любила мене і була дуже нещасливою, коли я відїхав до Африки, не давши їй найменшого знаку, що відчуваю що для неї.

Зрозуміла річ, що для молодого чоловіка дуже тяжко серед таких обставин сидїти ще три роки в полудневій Африцї і не мати способу вирвати ся звідтам. Тисяч разів в тім часї проклинав я мій контракт з Шведами і просив Бога, аби що стало ся, що дало би менї можність поїхати до дому хоч на кілька місяців. Просто відійти не міг. Коли би я зірвав контракт, то мусїв би заплатити таку високу суму, що була би пожерла майже всї мої ощадности. Тепер же судьба виповнила мої найгорячїйші бажання. Я міг вернути до Европи.

Товариство показало ся при виплатї дуже щедрим. Оно виплатило менї не лише платню за біжучий рік, але й за слїдуючого пів року, до кінця мого контракту, а крім того

держати рекрутскої муштри, та часто падав при нїй на землю. Але войскові лїкарі инакше орекли, і его замкнено за кару до арешту. Оногди Тайтелєбавм вимкнув ся тихцем з арешту і відобрав собі жите в той спосіб, що встромив баґнет ручкою в двері і кинув ся три рази грудьми на вістре баґнету. За третою раною упав на землю неживий.

— **Кровава подія** сталила ся оногди в сали касацийного суду в Букарештї. Перед трибуналом ставав молодий вломник, Марочінсану, засуджений за убийство на 20 лїт вязниці. Коли президент трибуналу відчитав ему вирок, який відкидав его рекурс, Марочінсану добув револьвера і чотири рази вистрілив на судиів, раняча при тім одного з них. Настав переполох; присутні кинули ся до утечі; навіть жандарми втратили на хвилю голову, наслідком чого засуджений утік із салї. На сходах застрілив одного чоловіка, що его ловив, а відтак скочив до стоячого фіякра, струтивши візника з сидженя. Аж тодї удало ся жандармам зловити его і відвести назад до салї. Суд зібрав ся сейчас на нову нараду і засудив убийника на досмертну вязницю.

— **Програма ювилейного обходу** урядженого в честь Непорочного Зачатя Пр. Діви Мариї Товариством сьв. Ольги в днях 1 і 2 падолиста 1904 у Львові. Дня 1 падолиста (ві второк) о годині 9 рано співана служба Божа в церкві сьв. Юрия; о годині 10 рано І проповідь в каплици митрополичої палати, котру виголосить Єго Ексцеленция ВПреосьв. Митрополит; о год. 11 молебен до Пр. Діви в церкві сьв. Юрия; о год. 12-ій ІІ проповідь (реколєкцийна) в каплици СС. Служебниць; о год. 1 побожне читанє і спільний обід пісгний (після приказу церковного до осягненя ласк ювилею) в домі СС. Служебниць; о год 3 пополудни ІІІ проповідь (реколєкцийна) в каплици СС. Служебниць; о год. 4 Акафист до Пренепорочного Зачатя в церкві сьв. Юрия; о год. 5-ій IV проповідь (реколєкцийна) в каплици СС. Служебниць; о год. 6 ій V проповідь (перед сповідию) і сповідь в церкві сьв. Юрия. За призволенем Є. ВПр. Митрополита тї тризазові відвідини церкви сьв. Юрия на Богослуженя уважають ся як доповнене условин ювилейних (замість відвідин в трех днях). Богослуженя відправляти ся будуть перед бічним престолом Матери Божої. Дня 2 падолиста (середа) о $7^1/_2$ рано служба Божа, котру відправить ВПпреосьв. Митрополит в каплици митрополичої палати і виголосить послїдну (VI) науку і запричащає сповіданих. О год. 10 в митроп. палатї академія: 1) культ Матери Божої на Руси, реферат о. дра Крипякевича; 2) хорал; 3) реферат о співі церковнім і участи женщин в тімже, о. П Бажаньский; 4) Псалом: Ко Господу воззвах; 5) о окрасї церков женщинами реферат о. Я. Левицкого; 6) „Под Твою милость". По академії наступлять загальні зборя Товариства. Вступ на академію тільки для членів і запрошених духовних гостий. Упрашає ся Вп. Пань, щоби найблизшою почтою зголошували свою участь в тім обході і специяльно тї Панї, котрі би мали волю бути на спільнім обідї у СС. Служебниць, щоби уможливити відповідне зарядженє. Адресувати належить до виділу товариства сьв. Ольги, Ринок 10 (в бюрі товариства урядників і сьвящеників).

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 28 жовтня. „W. Ztg." оголосила відручне письмо цїсарске приймаюче димісию міністрів Бем-Баверка, Джованеллі'го і письма цїсарскі іменуючі директора почтової каси ощадности і шефа секциї дра Мансвета Косля міністром скарбу, професора унїверситету і радника Двору дра Ранду міністром без теки а ґр. Фердинанда Букоа міністром рільництва.

Атини 28 жовтня. Стояча тут анґлїйска ескадра одержала приказ вертати як найскорше.

Ґібральтар 28 жовтня. Ескадра каналова була вчера по полудни зовсім готова до виїзду. Ходить чутка, що цїла фльота виплине завтра рано в західні сторони, щоби, як кажуть, маневрувати коло Ґібральтару. Дивізия фльоти Середземного моря, котра має тут прибути, складає ся з шести панцирних кружляків, 20 торпедовців і контрторпедовців.

Мальта 28 жовтня. Прибув тут вчера 1 кружляк, 2 панцирники і 6 торпедовців анґлїйских з Корфу, а панцирник „King" і 9 торпедовців виплили в незвістнім напрямі.

Мукден 28 жовтня. Минувшої ночи прийшло над північним берегом ріки Шаго, що пливе на полудне від Мукдену, до борби артилєриї. В ночи чути було сильну канонаду артилєриї, котра тревала вчера цїлий день. Атак походив з російскої сторони.

Петербург 28 жовтня. Російска аґентия телєґрафічна доносить з Мукдену під вчерашною датою: В послїдних днях Японцї дуже ощадно обходили ся з арматними набоями. За помочию реконесансів переконано ся, що ошанцьовані становища неприятеля тягнуть ся на горбах у віддалї 1 кільометра на полудне від Сіндяпу а також на горбах на полудневий всхід від села Кудяса. Становища тї творять довгу на яких 8 кільометрів лїнію і суть укріплені за помочию редут, ровів, кільчастих дротів і т. д.

Париж 28 жовтня. Аґентия Гаваса доносить: Прибула тут несподївано часть анґлїйскої фльоти і жде дальших приказів. Здає ся, що тоті кораблї відпливуть нинї до Ґібральтару.

Віґо 28 жовтня. Іспаньске правительство позволило российским кораблям военним набрати по 400 тон вугля на кождий корабель. Нїмецкі кораблї вуглеві відійшли до Танґера, а анґлїйский корабель вуглевий „Родані" до Ґібральтару. Як зачувати, російскі кораблї военні відпливуть нинї або завтра в дальшу дорогу, забравши значні запаси поживи.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

дуже приличне відшкодованє за річи, як обставу, одїж і т. ин., які я утїкаючи, полишив в копальни, до того премію, котра була умовлена по скінченій пятилїтній службі. Загалом одержав я 2250 фунтів штерлїнґів, то є звиш 26.000 золотих, красну суму, коли подумає ся о тім, що я заробив єї за півпята лїт.

Директор Лярштрем заявив менї крім того, що посада буде для мене вільна цїлий рік; я маю лиш подати заяву по девятьох місяцях, чи хочу відновити контракт чи нї. Я сказав директорови, що наміряю в Европі оженити ся, а Лярштрем сказав, що по повороті буду тим лїпше почувати ся серед полуднево африканьских обставин і що він постарає ся, аби в копальни устроїти як найвигіднїйше мешканє для мене і моєї жінки. Після гадки Лярштрема по війнї належало надїяти ся в Натали сильного розцьвіту торговлї і промислу.

— Але як ви дістанете ся до берега? — спитав мене вкінци.

— Я вже сам над тим думав — відповів я. — Зелїзниця не йде. До Колензо держать зелїзницю Бури в своїх руках і не перевозять пасажирів. На полудне від Коленао аж до Пітермаріцбурґа потребують Анґлїйцї зелїзницї для перевозу военних материялів і нема сумніву, що не буде можна тамтуди їхати. Не лишає ся нїчого иншого, як їхати з Гельпмакар до Пітермаріцбурґа почтою.

— Навіть не надїйте ся того — відповів Лярштрем. — Від вчера повідомлено нас, що и почта вже не курсує. Але можете їхати верхом. Дам вам одного з наших коний. Возьміть его, бо инакше заберуть его й так Анґлїйцї. До Пітермаріцбурґа маєте 155 кільометрів. Можете їх переїхати за два дни, бо дорога добра. А як будете потребувати три дни, то й те не вадить З Пітермаріцбурґа можете вже напевно їхати зелїзницею до Дурбану. Але будете могли лиш дуже мало річий забрати з собою. Дам вам сїдло з двома кишенями на пакунки, але не обтяжайте надто коня, бо будете мусїли довше їхати.

Директор Лярштрем радив дуже добре. Я взяв лиш одно одїнє, трохи біля і папери, перед усім листи моєї судженої. Моє сьвідоцтво, дуже похвальне, виставив менї Лярштрем по шведски, а на моє жаданє і по нїмецки. Чек на 2150 фунтів, які мав виплатити Натальский банк в Дурбанї, не дуже мене обтяжав і так з малою готівкою в кишени, з револьвером і скупим запасом поживи, вибрав ся я дня 3 падолиста в дорогу. Я хотїв першого дня їхати 76 кільометрів до Ґрайтавн, а прочих 76 кільометрів звідтам до Пітермаріцбурґа на другий день.

Я сердечно попращав ся з моїм директором і з легким серцем пустив ся дорогою на полудне до Ґрайтавну. Але по полудни зірвала ся страшенна буря, що примусила мене глядати захисту в однїй фермі при дорозї. Подібний до хмаролому дощ тревав так довго, що я доїхав вечером лише до Кіті, 27 кільометрів на північ від Ґрейтавну і там переночував. Так мій намір, аби за два дни дістати ся до Пітермаріцбурґа, не удав ся. Я не міг одним днем уїхати 99 кільометрів, які ще лишили ся. Впрочім менї не спішило ся. Пароход з Дурбану відходив до Европи аж 15 падолиста.

Вчасним ранком вирушив я 4 падолиста з Кіті. В Ґрайтон заїхав я до одної гостинницї, що належить до Нїмця Боденштайна і покріпившись там сніданем, почав обговорювати з земляком дальшу подорож. Він радив менї їхати до Ню Ганноверу, там переночувати, а слїдуючого дня їхати до Пітермаріцбурґа. До Ню Ганноверу було яких 40 кільометрів, а звідтам до Пітермаріцбурґа 37. Але Боденштайн радив, аби я не їхав дорогою, що веде з Ґрайтавн на Блїнкватер до Пітермаріцбурґа, лише просто, на вправцї. Коли буду держати ся карти і компасу, то — як казав — не можу зблудити. По дорозї не було нї ріки, нї ніяких инших перепон. Вправдї був гірский хребет між Ґрайтоном а Ню Ганновером, але тамтуди вела дорога для воловних запрягів і єї легко можна буде переїхати конем.

Я виїхав з Ґрайтавну по полудни, коли минула найбільша спека і пустив ся просто в напрямі гір. Коли я так їхав може яку годину, побачив на лїво від мене якогось їздця, що над'їхав від північного заходу і як видко було, прямував також в гори. Їздець здержав ся здалека і пильно менї приглядав ся. Я їхав спокійно дальше то поволи, то ґальопом, де позваляла дорога. По полудни о пятій годинї ми стрітили ся у стіп гір і приглянувшись собі взаїмно, поздоровили ся. Відтак спитав я:

— Чи дістану ся туди через гори до Пітермаріцбурґа?

— Менї здаєть ся, що так — відповів їздець, чоловік може трийцятьлїтний, по котрого анґлїйскій бесїдї пізнав я зараз Бура.

Аби розвіяти его недовірє, сказав я єму відразу:

— Я Нїмець і хочу вернути до краю. Знаєте добре дорогу?

— Знаю дорогу і їду також до Пітермаріцбурґа.

— Можу прилучити ся до вас? — спитав я.

Бур подумав хвильку.

— Про мене — відповів відтак. — Поїду з вами аж під Ню Ганновер. Але нинї вечером їду дальше.

(Конець буде).

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).